

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1601. usque ad annum 1605

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118790

§. 8. Sigismundi Barthorii irruptio in Transylvaniam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67204](#)

Sæc. XVII. diem obibit. Hoc vaticinium plane com-
A. C. 1601. probavit rei exitus; eo enim tempore,
quo Pontifex ad ferendum judicium sese
accinxerat, vivis ereptus est. Ut ut
res se habuerit, id in comperto est, quod
Societatis Patres, ut Romanæ Censuræ
rumores dissiparent, die quarta Novem-
bris Salmanticæ Theses Theologicas
Cardinali Bellarmino dicatas publicæ
disputationi exposuerint, in qua, non
modo probatas Molinæ propositiones,
sed etiam a Censoribus notatas pro-
pugnabant.

§. VIII.

*Sigismundi Bathorii irruptio in
Transylvanianam.*

Han vit. *Rudol. II.* *ad an. 1601.* *Thuan. lib.*
126. Palat. *vit. Rudolphi.* **H**oc rursus anno Transylvania ob Si-
gismundi Bathorii inconstantiam
novis tumultibus involvebatur; quippe
hujus Principatus Proceres Michaelis
Woynodæ seu Præfecti, qui tum Viennæ
subliterat, absentia freti comitiis Clau-
diopoli habitis Sigismundum in Tran-
sylvaniae Principem renuntiant, factam-
que electionem præconis voce die quinta
Februarii promulgant, ablegatis mox
quatuor Oratoribus, qui absentem e
Moldavia ad recapessendam pristinam
dignitatem revocarent, oblato, si redire
maturaret, homagii sacramento. Inte-
rim

rim Tschiaⁱkius qui absentis vices obi- Sæc. XVII.
bat, homo ad quævis audenda procli- A.C. 1601.
vis, ut novi Principis gratiam aucupa-
retur, Vagaroffam Michaelis Woiwodæ
uxorem ejusque Filium Patrascum in
arctiorem custodiam abducere constituit:
Percepta hujus violentiæ atrocitate Mi-
chael ira commotus nulla mora Pragam
contendit, atque apud Rudolphum Cæ-
sarem iteratam Transylvanorum perfidi-
am, ac periculosam Sigismundi mo-
bilitatem acerbius exprobat, exulcerata
mente violatæ fidei crimen haud parum
acuente. Ut vero propriæ injuriæ vin-
dictam alienis viribus eo potentius exe-
rere posset, suam hucusque Cæsareæ
Majestati non sine propriæ salutis ac for-
tunarum discrimine fidem immote ser-
uatam plenis buccis deprædicat. Daco-
rum vero, ac Bathorii perfidiam nec-
non Georgii Baſtæ, dissimulato tamen
eius nomine, livorem acrius incusat, ac
denique clam initam cum Turcis socie-
tatem, cuius suspicionem incurrerat,
auxilii adversus Cæsaris hostes necef-
sitate excusat. Postremo tandem
modicis duntaxat copiis roborari po-
stulat, spe facta, quod brevi utpote lo-
corum peritia imbutus, totam Provin-
ciam ad Cæsaris obsequium redacturus
sit. Hoc sermone permotus Imperator
Woywodæ quantocius imperat, ut rupta

B 4

omni

Sæc. XVII. omni mora Transylvaniam repeteret, jun.
A.C. 1601. etisque cum Georgio Bastæ, cui Michael
femper infestus erat, viribus recuperan-
dæ ditioni intentus esset. Ergo relicta
Praga Motinam contendit, ubi equitum
peditumque recenti agmine ex Quadis
delecto auctus, Georgio Bastæ, sicut
Iulius erat, sopitis verius, quam ex-
tinctis odiis sociatur.

Interim Sigismundus arrepti consilii
haud ignarus datis ad Bastam literis
suam deplorabat miseriam, criminis
culpa in Tschiakum conjecta, qui se
in scio Provinciam perturbasset; dein
præteriorum sibi gratiam fieri rogans,
ut novos ad Cæsarem legatos decerne-
re permitteretur, petebat. Paulopost
tamen incredibili animi mobilitate nu-
tare cæperat, datæque fidei, qua se
Cæfari obstrinxerat, immemor, solli-
citante Tschiackio numero sum ex Hun-
garia, Moldavia, Ottomania, Polonia
& Tartaria militem stipendiis condu-
cere constituit, atque paucorum men-
sium intervallo quadraginta millium
peditum equitumque exercitum feritate
potius quam militaris disciplinæ usu for-
midandum contraxit. His igitur copiis
instructus Mense Aprili ad finem vergente
ad Transylvaniæ limites in editiore col-
le in Cæfareorum conspectu castra me-
tatur, ac Vivaram ditione facta præ-
ter

ter alia munitiora castella recuperat: Sæc. XVII.
Delibatis hisce victoriæ auspiciis Batho- A.C. 1601.
rius a Tschackio persuasus prælii fortu-
nam e vestigio experiri voluit, ac suorum
numero confisus die prima Augusti Mi-
chaelem & Bastam, inopina celeritate
in ipsis castris opprimere constituit:
Attamen Cæfariani Duces in omnem
hostis conatum intenti, cum hostem e
sublimi colle in subjectam planitiem de-
scendisse comperissent, immoti in suis
castris confedere, tormentisque belli-
cis in medio clivo dispositis Bathoria-
nos graviter infestarunt, cum ex adver-
so pilarum grandines, quos Transylvani
detonabant, ob immodicam situs alti-
tudinem hostium capita innoxio furore
prætervolarent: pariter vero Cæfaria-
nis suas cohortes de colle in æquum
campum deducentibus, factaque utrin-
que prælii copia Basta & Woywoda
effusissima plumbearum glandium tem-
pestate utrumque hostis latus continua-
ta clade infestant, collatoque pede, con-
sertaque manu præ ceteris primi Belgæ
feu Wallones in medium aciem acri im-
petu facto invehuntur, hostiumque or-
dines dextra lævaque perruptos disji-
ciunt. Hos stupenda alacritate hinc
Woywoda, illinc Basta cum suis secuti
illatis signis, districtisque mucronibus in
obvias phalanges, tanta pugnandi per-

B 5

tinacia

Sæc. XVII. tinacia & cædis aviditate defæviunt, ut
 A.C. 1601. Bathoriani terga vertere cogerentur,
 amissis suorum in acie undecim millibus, ceteris partim captis, partim di-
 spersis, quos super incumbentes tene-
 bræ; a quarta enim pomeridiana hora
 dimicatio ad seram usque noctem pro-
 rogata est, a cædis periculo exemerant:
 ipse quoque Bathorius nonnisi generosi-
 sui equi velocitate insequentium soler-
 tiam eludens, festinatis itineribus extra
 Daciæ fines per vastas solitudines salu-
 tem quærere cogit: illius vero
 castra præter opimam prædam unacum
 quadraginta majoribus belli tormentis,
 & plusquam centum quinquaginta ve-
 xillis capta fuere, quæ omnia unacum
 Bathorii Archivo arcanis Scripturis re-
 ferto feria quinta post festum S. Lau-
 rentii Pragæ Rudolphi Cæsari tanquam
 victoriæ pignus, & militaris fortitudi-
 nis testimonium oblata fuere. In hoc
 tam acri diuturnoque conflictu trecenti
 neque plures ex Cæsarianis cecidere:
 victor autem exercitus Colosvariam
 deductus est.

§. IX.

*Michael Valachiæ Woywoda
 occisus.*

Thuanus &
Palatinus l. c. Attamen Michael victoriæ hujus felici-
Isthuanfius citatem, partamque inde nominis sui
l. 31. gloriam